

Inventaris documentatie tram Spoorwegbedrijven

Stichting NVBS-Railverzamelingen

Auteurs

Sam de Lange en Dirk Eveleens Maarse

beheerder collectie documentatie tramwegen Nederland en vroegere koloniën

✉ documenttram@nvbs.com

versie 18 februari 2020

Introductie

Deze inventaris bevat de documentatie van de tramlijnen van de spoorwegmaatschappijen in Nederland. Het betreft hier vooral de lijnen die de spoorwegen in eigen bezit hadden en het rollend materieel. Informatie over lijnen die wel door “het spoor” werden geëxploiteerd, maar in eigendom waren van andere organisaties, is ook aldaar *(regionaal) opgenomen.

De verzameling is ingedeeld naar onderwerp en opgeborgen in archiefdozen. In elke doos bevindt zich een aantal archiefmappen, gevuld met een bepaald onderwerp, vaak onderverdeeld in “bundels”. Ook vermeldt de hier gepubliceerde lijst de belangrijkste individuele documenten.

Veel onderzoekers – vooral in het pre-internet-tijdperk – legden hun bevindingen op papier vast. Deze eigen documentatie noemen wij “huisvlijt”. Zo bevat de collectie een relatief groot aantal materieel- en routelijsten en zelf getekende kaartjes. Hoewel er intussen betrouwbare literatuur beschikbaar is en er weinig onopgeloste vragen meer overblijven, is het interessant te zien hoe eerdere generaties er in slaagden de toen vaak nog braakliggende historie te reconstrueren.

Onderstaande lijst beoogt een redelijk gedetailleerd overzicht te geven van de collectie. Een complete lijst van alle aanwezige documenten is ook aanwezig, maar deze is minder geschikt voor online publicatie.

De collectie is op afspraak te raadplegen. Neem hiervoor contact op met de beheerder van de verzameling Documentatie Tramwegen Nederland en geef daarbij zoveel mogelijk aan waar uw belangstelling naar uitgaat. Voor de contactgegevens zie hierboven. Bij een onaangekondigd bezoek aan de archiefruimte in Amersfoort is meestal geen gelegenheid om op specifieke vragen in te gaan.

N.B. Een belangrijk deel van de documentatie met betrekking tot de tram-exploitatie door de spoorwegmaatschappijen maakt thans nog deel uit van de Collectie Documentatie Spoorwegen en is hier niet beschreven.

TRAMS VAN DE SPOORWEGBEDRIJVEN

Overige gebruikte afkortingen

KNHS – Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ (HSM)

NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN (NS)

DOOS: 171

Map: HSM

Bundel: Basisinformatie

Opening en sluiting lijnen

Netkaartje HSM-tramlijnen in Noord- en Zuid-Holland

Bundel: Tarieven

Tarief voor Bestelgoederen, 1913

Tarief voor Goederen, levende dieren, lijken, ij- en voertuigen, 1905, 1913

Bundel: Formeel

Aanschrijving Schilderen en Bekleeden Stoomtram- en Lokaalspoormaterieel, 1894

Aanschrijving Tramweg-trekwerk aan locaaltrein-locomotieven, 1894

Aanschrijving Regeling omtrent locomotiefpersoneel van de verschillende Stoomtramwegen, 1903, 1908

Aanschrijving Indienstelling van een schutwagen, 1906, 1908

Aanschrijving Gewijzigde tramkoppeling, 1915

Voorschriften betreffende het rekenplichtig beheer voor stopplaatsen en tramhalten, 1915

Map: HSM Rollend Materieel

Bundel: Basisinformatie

Opening en sluiting lijnen

Bundel: Rollend Materieel Lijsten

Nummerlijsten

Bundel: Rollend Materieel Locomotieven

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Rollend Materieel Rijtuigen

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Rollend Materieel Wagens

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Rollend Materieel door J.P.J. Hoof

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Rollend Materieel Artikelen

Artikel in Op de Rails 1957

Los in map:

Materieelalbum III, Trammaterieel, 1886

Materieelalbum Tramrijtuigen, 1915

NEDERLANDSCHE RHIJNSPOORWEG-MAATSCHAPPIJ (NRS)

MAATSCHAPPIJ TOT EXPLOITATIE VAN STAATSSPOORWEGEN (SS)

NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN (NS)

DOOS: 171

Map: NRS / SS

Bundel: Basisinformatie

Opening en sluiting lijnen

Bundel: Rollend Materieel

Nummerlijsten

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Materieelalbum

Kopieën Materieelalbum, trammaterieel, 1914, incompleet

Opmerking: Bestekken voor de tramlijn Den Haag NRS – Scheveningen uit 1879 – 1881 zijn ondergebracht bij de collectie Documentatie Spoorwegen Nederland

NEDERLANDSCHE CENTRAAL SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ (NCS)

NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN (NS)

DOOS: 171

Map: NRS / SS

Bundel: Basisinformatie

Opening en sluiting lijnen

Netkaartje

Bundel: Rollend Materieel

Nummerlijsten

Bundel: Formeel

Exploitatieovereenkomst NCS / SS 1919, met aanvullingen

Informatieboekje NCS, 1904

NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN (NS)

DOOS: 171

Map: NS

Bundel: Basisinformatie

Opening en sluiting lijnen

Netkaartje

Lijst spoorwegmaterieel op tramlijnen

Grafieken reizigersvervoer

Bundel: Formeel

Wetsontwerp Naasting papieren maatschappijen, 1934/35

Bundel: Concessie

Concessieregister

Bundel: Toelating materieel

Moederboek toelating krachtvoertuigen

Bundel: Rollend Materieel, lijsten

Nummerlijsten

Bundel: Rollend Materieel, beschrijving

Materieelbeschrijvingen

Bundel: Rollend Materieel, Materieelpark

Vernummering 1923

Materieel park 1923

Bundel: Rollend Materieel, Artikelen

Artikel rijtuig C 322

Maffei locs

Werkliedenvervoer Rotterdam

Brief KNHS, 1942

Los in map:

Algemeene Voorschriften Personenmaterieel en Koersborden, 1934

Voorschriften Tramwegen, 1929

Algemeene toelichting bij de streekplannen autobus en trambedrijven van het NS-concern, 1946